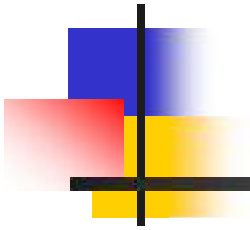

CHÍNH SÁCH CÔNG TRONG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC

NỘI DUNG

- I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHÍNH SÁCH CÔNG
- II. CHU TRÌNH CHÍNH SÁCH CÔNG
- III. PHÂN TÍCH CHÍNH SÁCH CÔNG

I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHÍNH SÁCH CÔNG

1- Khái niệm, đặc điểm và phân loại chính sách công

1.1.Sự tồn tại của chính sách trong thực tế

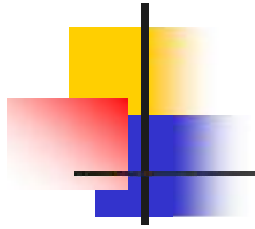
- Chính sách (công) tồn tại khách quan *để duy trì sự phát triển không ngừng của nền kinh tế-xã hội một quốc gia*
- **Ở các nước tư bản:** chính sách công thể hiện vai trò (mức độ) của nhà nước trong việc dùng các công cụ chính sách để can thiệp vào thị trường
- **Ở các quốc gia đang chuyển đổi:** sự thay đổi không đoán trước của chính sách công
- **Ở các nền kinh tế tập trung:** Chính sách công để điều hành trực tiếp. Thí dụ: Chính sách kinh tế mới
- **Việt Nam:** Hiến pháp 1992

- Các quan niệm khác nhau về chính sách công:

William Jenkin: “CSC là một tập hợp các quyết định có liên quan lẫn nhau của một nhà chính trị hay một nhóm nhà chính trị gắn liền với việc lựa chọn các mục tiêu và các giải pháp để đạt được các mục tiêu đó”

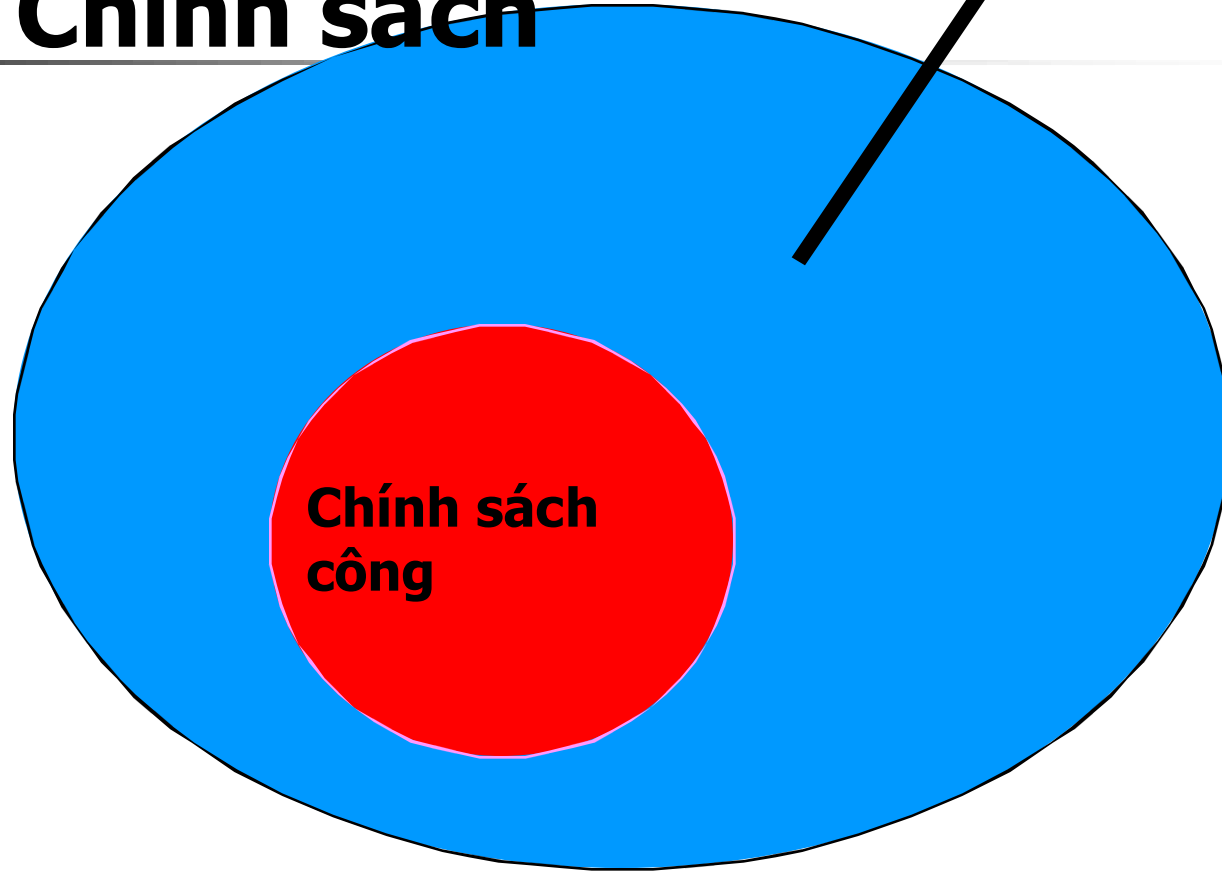
Thomas Dye: “CSC là cái mà chính phủ lựa chọn làm hay không làm”

B. Guy Peter: “CSC là toàn bộ các hoạt động của Nhà nước có ảnh hưởng trực tiếp hoặc gián tiếp đến cuộc sống của mọi công dân”.

Chính sách

Chính sách "tư"

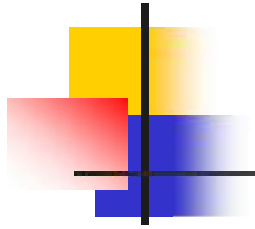
1.2. Khái niệm, đặc điểm:

- **Chính sách công** là tập hợp các quyết định của Nhà nước để giải quyết một vấn đề chung đang đặt ra trong đời sống kinh tế - xã hội theo mục tiêu xác định, phù hợp với thể chế chính trị và điều kiện kinh tế - xã hội trong mỗi thời kỳ.

Đặc điểm:

- ***Chủ thể:*** Nhà nước (ĐCS?)
- ***Mục đích:*** giải quyết một vấn đề đang đặt ra trong đời sống kinh tế - xã hội theo những mục tiêu xác định

- Dạng thể hiện:

- Văn bản quy phạm pháp luật:
 - Nghị định, Quyết định, Chỉ thị...
 - Cơ chế, Quy chế
 - Chiến lược, Chương trình, Đề án

- Tính chất:

- Tính quyền lực nhà nước
- Tính giai cấp: Mang tính ý chí của Nhà nước.
- Tính lệ thuộc pháp luật
- Tính định hướng để đưa ra các quyết định cụ thể
- Tính sáng tạo, linh hoạt trong triển khai
- Luôn vận động và phát triển

- Phân loại CSC

- Theo lĩnh vực hoạt động: CS kinh tế, CS văn hóa, CS xã hội, quốc phòng, an ninh, kinh tế, y tế, tài chính, v.v...
- Theo chủ thể ban hành: CS của Trung ương, CS của địa phương.
- Theo thời gian tồn tại chính sách: CS ngắn hạn, CS trung hạn, CS dài hạn.
- Theo phạm vi quan hệ: CS đối nội, CS đối ngoại

Mục tiêu của chính sách nhằm:

● *Phát huy được những thế mạnh, tận dụng cơ hội để tạo ra được những nguồn lực mới,*

● *Giảm thiểu rủi ro, thách thức,*

● *Đạt được mục tiêu tối đa với nguồn lực tối thiểu;*

● *Giải quyết những vấn đề từ thực tiễn của nền kinh tế, cuộc sống xã hội và các lĩnh vực khác của cộng đồng*

● *Tạo cơ sở, khuyến khích sự phát triển, tăng trưởng bền vững, giảm thiểu những tác động ngoài ý muốn*

2. Vai trò của CSC

- Đối với Nhà nước: Công cụ QL
- Đối với sự lãnh đạo của Đảng:
- Đối với xã hội: CS có những vai trò chủ yếu như:

3- Các tiêu chí của một CSC tốt

- *Hướng tới mục tiêu phát triển chung*
- *Tạo ra động lực mạnh*
- *Phù hợp với tình hình thực tế*
- *Có tính khả thi cao*
- *Mang lại hiệu quả cho đời sống xã hội*
- *Đảm bảo tính hợp lý*

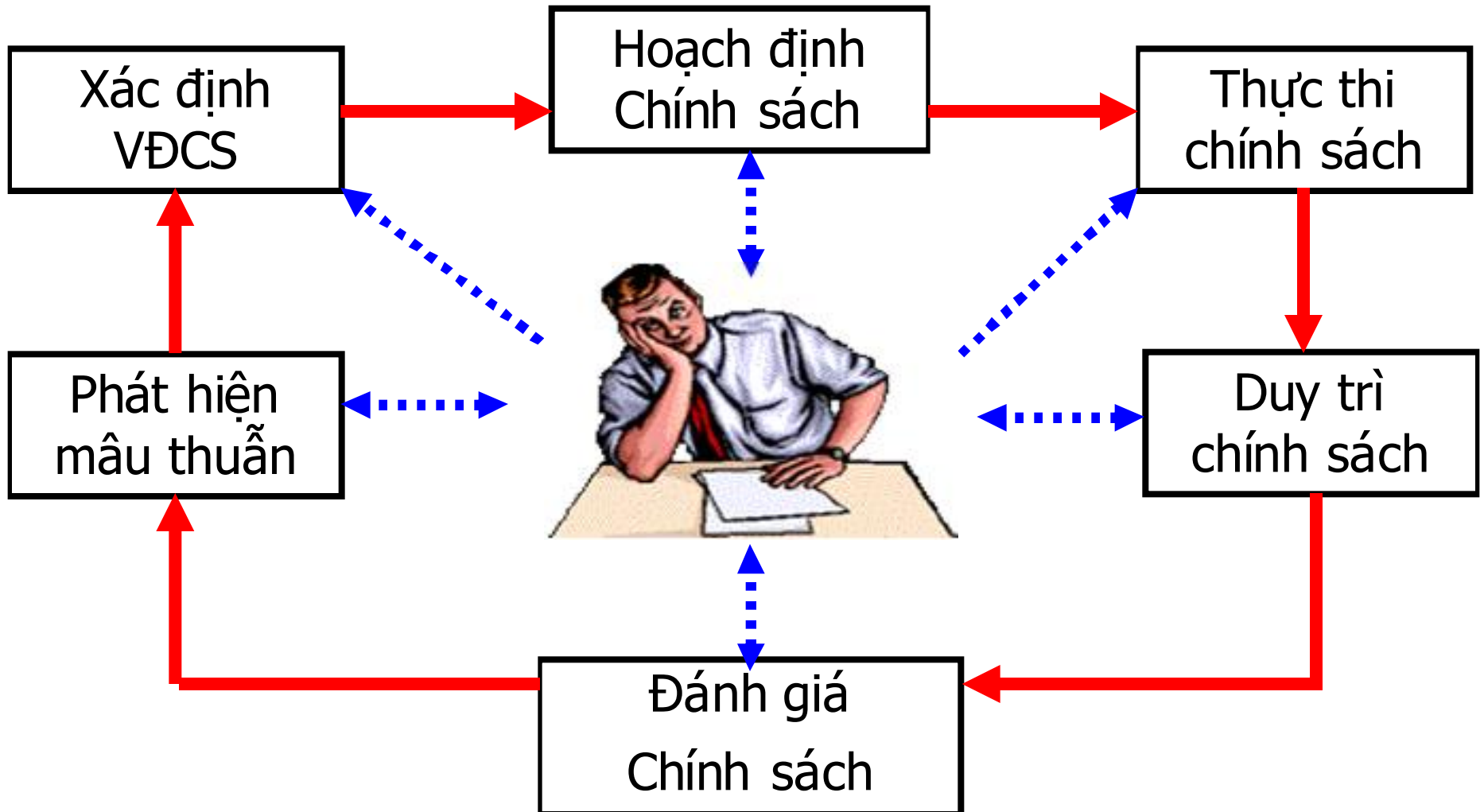

II- Chu trình chính sách

1- Khái niệm:

- Chu trình chính sách là vòng luân chuyển các bước từ khởi sự chính sách đến khi xác định được hiệu quả của chính sách trong đời sống xã hội

2- Sơ đồ chu trình chính sách

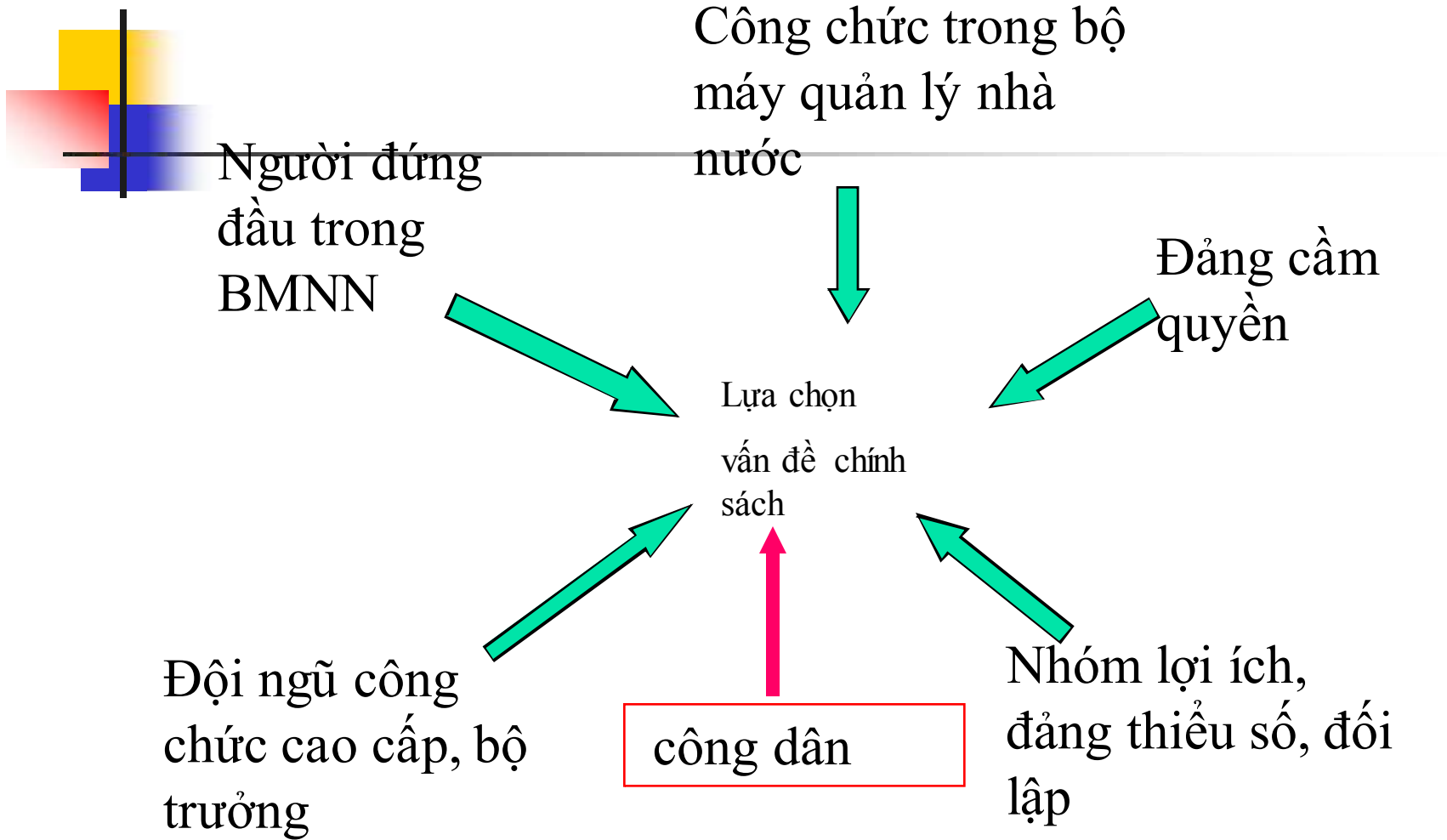
3- Một số lưu ý trong chu trình chính sách

Xác định vấn đề chính sách:

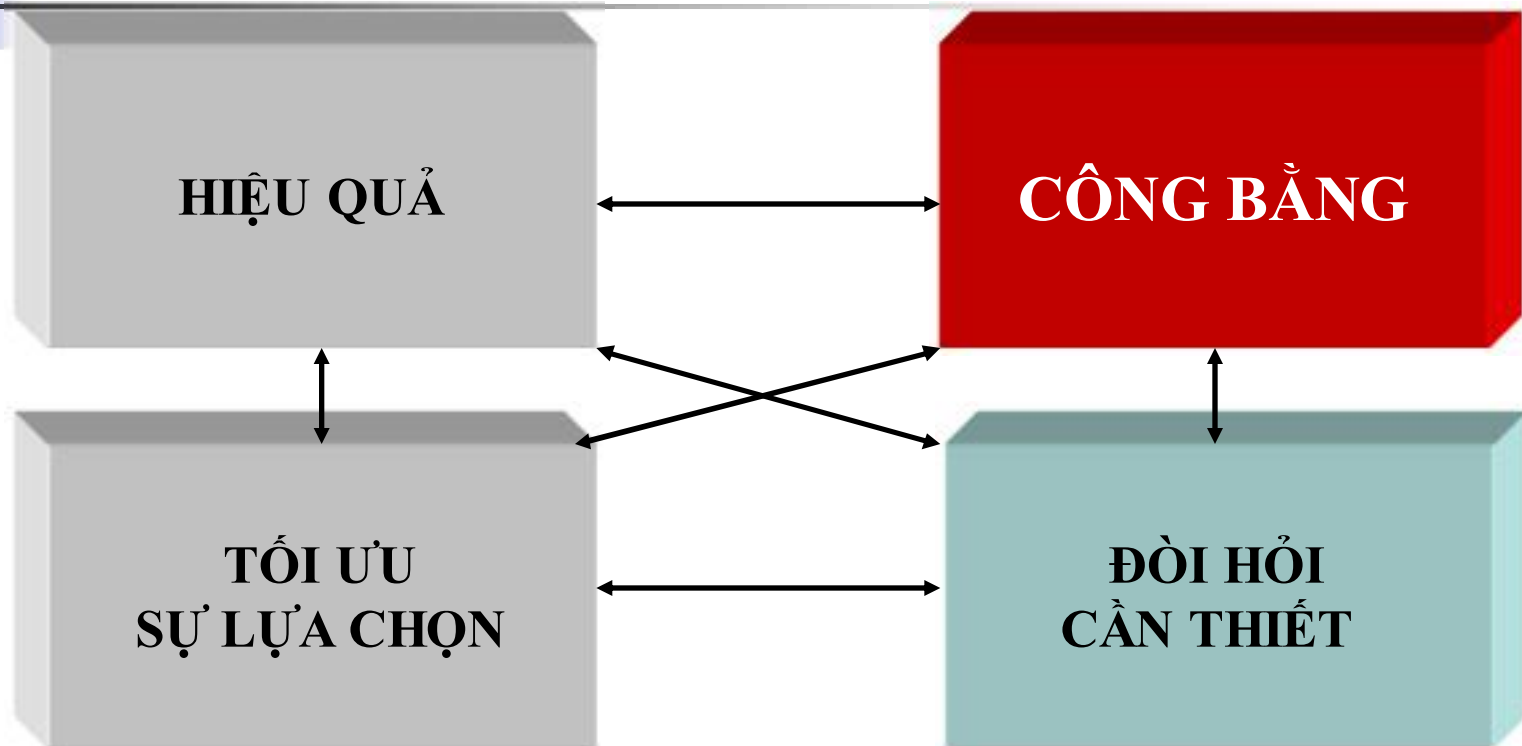
Sáng kiến chính sách đến từ đâu ?

- ◆ Tự bản thân các cơ quan quản lý nhà nước;
- ◆ Từ các tổ chức, cá nhân trong nước có liên quan đến những vấn đề đòi hỏi nhà nước phải quan tâm giải quyết;
- ◆ Từ các diễn đàn, hội nghị, hội thảo trong và ngoài nước về các vấn đề có liên quan đến sự vận động và phát triển kinh tế - xã hội;
- ◆ Từ ngay bản thân các chính sách đã có, cần gia tăng, thay đổi, bổ sung;
- ◆ Từ sức ép bên ngoài.

Nhân tố ảnh hưởng đến quyết định vấn đề chính sách

Mục tiêu chính sách công/ các tiêu chí

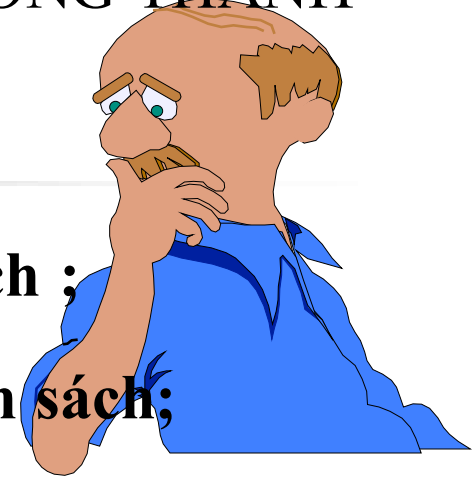

Các yếu tố ảnh hưởng đến việc xây dựng chính sách

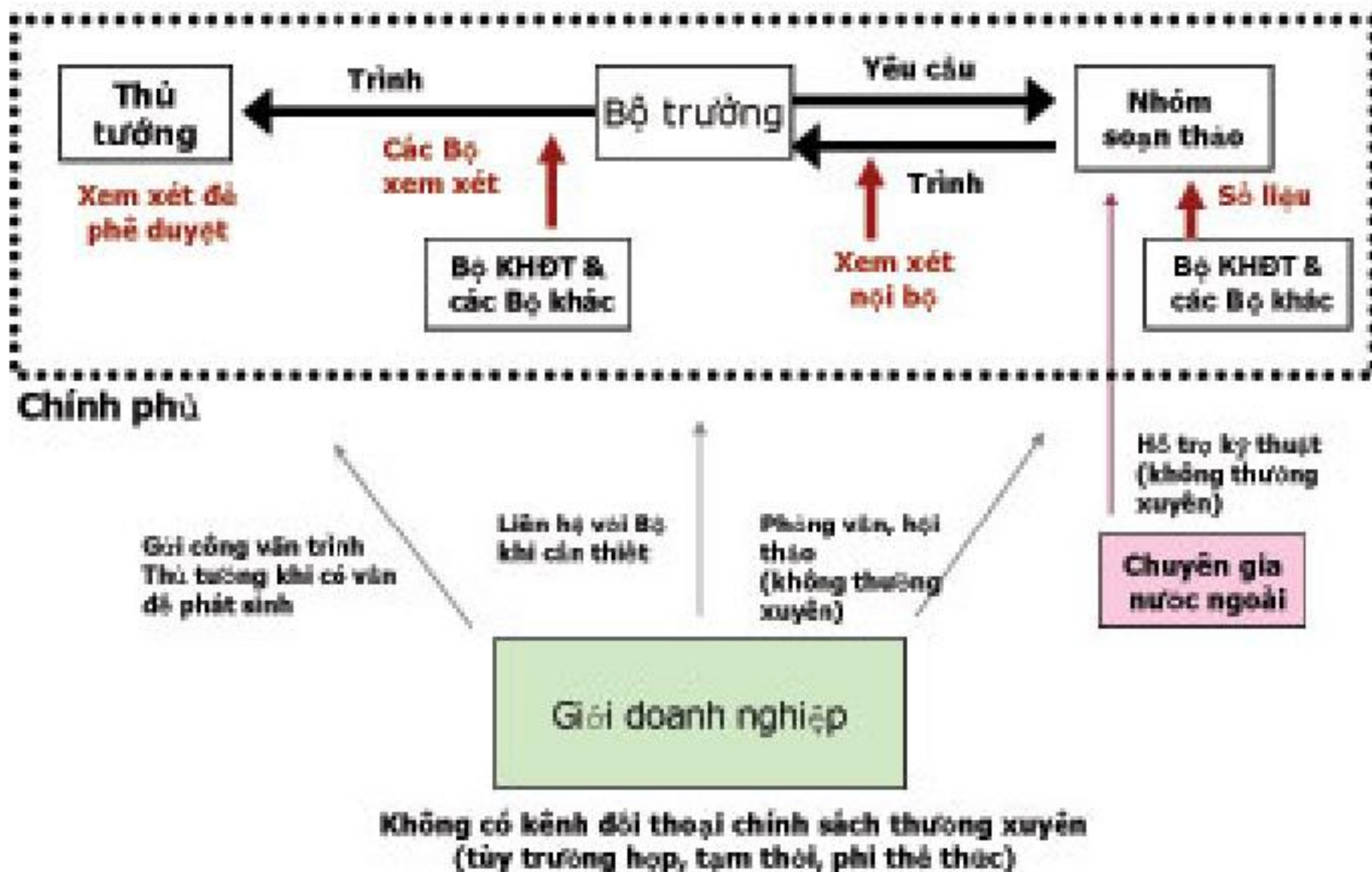
1. Xu thế toàn cầu hoá. Sự ảnh hưởng đến chính sách không chỉ chính phủ, mà của các tổ chức phi chính và nhiều loại tổ chức khác.
2. Các vấn đề mà chính sách đề cập đến mang tính liên ngành. Nó không nằm trong quy mô của một bộ.
3. Trở ngại về vấn đề tài chính và đòi hỏi chính phủ phải suy nghĩ lựa chọn vấn đề để giải quyết theo nguyên tắc quản lý khu vực tư (chi phí - hiệu quả).
4. Tính chính trị đang có xu hướng gia tăng, vai trò của các nhà phân tích chính sách, các nhà tư vấn giảm.
5. Vai trò của công chức trong hoạch định chính sách
6. Sự tham gia ngày càng rộng lớn của xã hội công dân.

TẠI SAO CHÍNH SÁCH THẤT BẠI HAY KHÔNG THÀNH CÔNG.

- ❖ **Yếu kém trong quản lý thực hiện chính sách ;**
- ❖ **Yếu kém, không hiệu lực của công cụ chính sách;**
- ❖ **Chịu nhiều áp lực về chính trị;**
- ❖ **Thị trường biến động, không lành mạnh;**
- ❖ **Phụ thuộc quá nhiều vào bên ngoài.**
- ❖ **Mâu thuẫn của các mục tiêu chính sách.**
- ❖ **Khác**

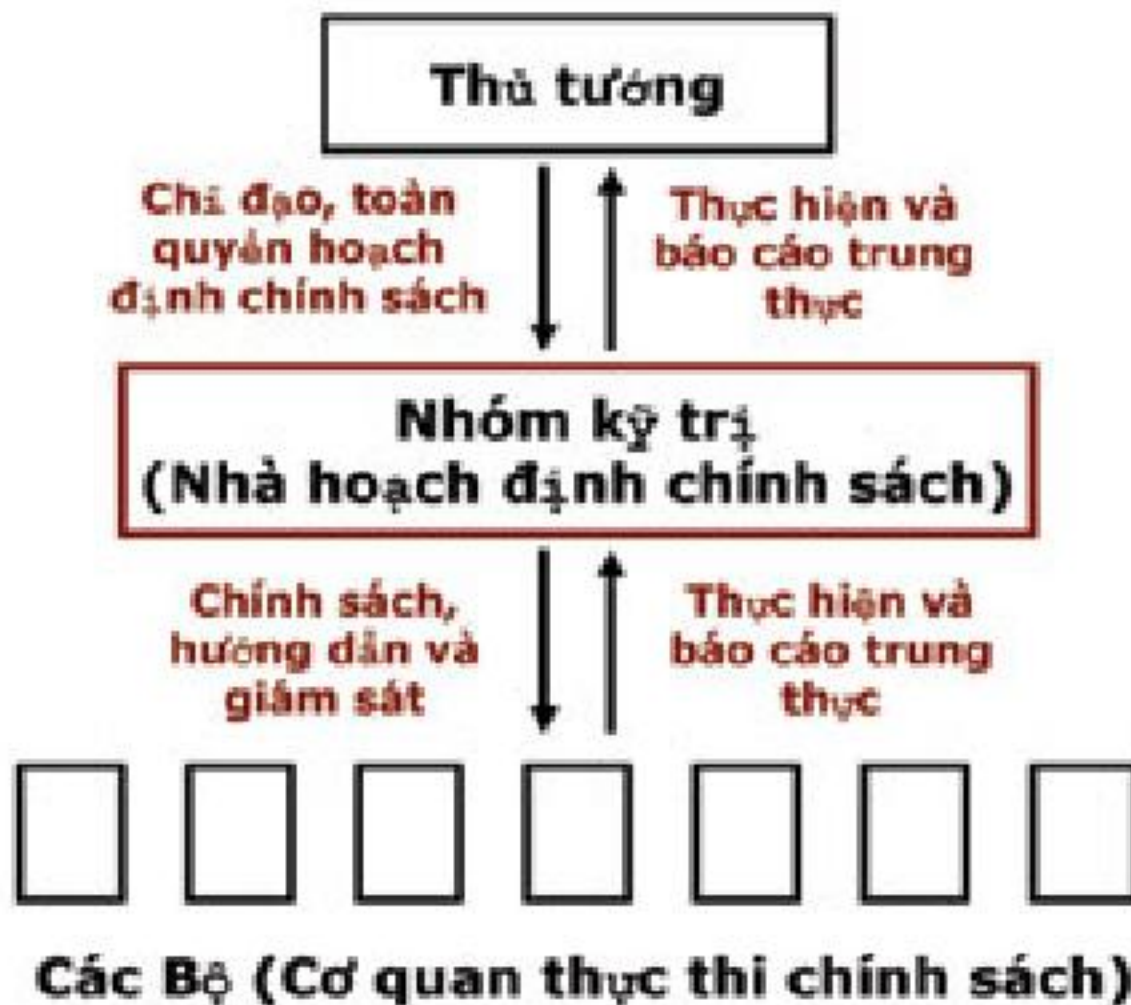

Việt Nam: Quy trình soạn thảo QH truyền thống

Đề xuất phương thức hoạch định chính sách cho Việt Nam

- Nhóm kỹ trị ưu tú dưới sự lãnh đạo của Thủ tướng
- Tuyển chọn các chuyên viên, công chức trẻ, có trình độ
- Đơn giản hóa thủ tục chính sách

III. PHÂN TÍCH CHÍNH SÁCH CÔNG

1. Khái niệm và vai trò của PTCSC
2. Nội dung và quy trình của PTCSC
3. Một số phương pháp PTCSC

1. Khái niệm và vai trò của PTCSC

a- Khái niệm:

- PTCSC là hoạt động nhằm luận giải về mục tiêu chính sách, nội dung chính sách, chu trình thực hiện chính sách và các mối quan hệ của chính sách, qua đó tìm ra biện pháp sửa đổi, bổ sung hoàn thiện và tổ chức thực hiện chính sách hiệu quả.

b. Vai trò của PTCSC

- PTCSC là khâu khởi đầu và xuyên suốt trong chu trình chính sách
- PTCSC giúp đảm bảo các tiêu chuẩn của chính sách trước khi đưa vào thực hiện
- PTCSC giúp xem xét tính hệ thống của chính sách
- PTCSC làm cơ sở để điều chỉnh chính sách cho phù hợp với môi trường
- PTCSC giúp đánh giá tính hiệu quả của chính sách

2- NỘI DUNG, QUY TRÌNH PTCSC

a. Nội dung PTCSC

- PT lựa chọn VĐCS
- PT hoạch định CS
- PT tính hệ thống của CS
- PT tình hình triển khai thực hiện CS
- PT duy trì CS
- PT hiệu quả thực thi CS

b- Quy trình PTCSC

- Xác định mục đích, yêu cầu PTCSC
- Chuẩn bị cho công tác PT
- Tiến hành PTCSC
- Sử dụng kết quả PTCS

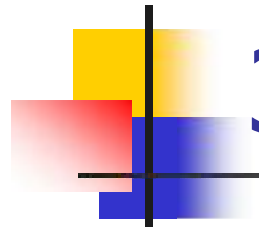
Tiến hành PTCSC

- Đánh giá khái quát về nội dung phân tích
- PT các yếu tố cấu thành của nội dung PT
- PT các nhân tố ảnh hưởng đến chính sách.
- Kết luận về công tác PT
- Đề xuất các biện pháp tăng cường, hoặc hoàn thiện nội dung PT.
- Kiểm định và điều chỉnh kết quả phân tích
- Lập báo cáo phân tích.

Sử dụng kết quả phân tích

- Kết quả PT được lập thành văn bản
- Kết quả phân tích được sử dụng để làm căn cứ điều chỉnh bổ sung chính sách, đánh giá hiệu quả chính sách hoặc để kiểm chứng các hoạt động quản lý nhà nước.
- Việc sử dụng, bảo quản kết quả phân tích theo quy định của Nhà nước.
- Trong quá trình bảo quản nếu phát hiện có sai lệch thì phải điều chỉnh.

3- Một số phương pháp PTCSC

a- Căn cứ lựa chọn PP PTCSC

■ Mục đích của việc PTCSC

- Đối tượng phân tích là yếu tố nào trong quy trình chính sách?
- Giới hạn thời gian cho phép
- Quan điểm và kiến thức chuyên môn mà người phân tích CS được đào tạo
- Tính phức tạp và đa dạng của vấn đề CS
- Nguồn tài chính
- Nguồn thông tin đã có

b- Một số phương pháp phân tích

- Phương pháp phân tích theo mô hình
 - Phương pháp đồ thị
 - Phương pháp bảng biểu
- Phương pháp phân tích chi phí-lợi ích
- Phương pháp phân tích quyết định
- Phương pháp phân tích hệ thống